

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 27-02-2023

Mødedato Mandag d. 27. februar 2023 kl. 15:30

Mødested Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Jonna Nielsen, René Danielsson, Sanne Friborg, Kirstine van Sabben

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Godkendelse af fondsstøttet fællesskabsprojekt med Bornholms Museum/Gourmet Bornholm.....	4
Ændring af budgetforslag 2023 - Reduktion i klippekort på plejecentre.....	7
Status på proces vedr. omorganisering i Center for Ældre.....	10
Redegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejecentre og -hjem på ældreområdet 2022.....	11
Revidering af kvalitetsstandard og årsrapport 2022 for forebyggende hjemmebesøg.....	14
Tilrettelæggelse af dagcentrets åbningstider i juli måned.....	18
Orientering om 4 dages arbejdsuge og fri hver 3. weekend.....	20
Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023.....	23
Gensidig orientering.....	25
Sager til høring.....	26

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Centerchef Iben Kyhn Riis deltager under hele mødet.

Centerchef Margrethe Vogt Thuesen deltager under hele mødet.

Centerchef Christina Thorén Lilliedal deltager under hele mødet

Jacob Bjerring og Mikkel Bach-Jensen deltager under punkt 2.

Punkt 2: Godkendelse af fondsstøttet fællesskabsprojekt med Bornholms Museum/Gourmet Bornholm

23/3916

Politisk sagsgang

Social og Sundhedsudvalg beslutter

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalg orienteres

Å

Resumé

Etablering af et fællesskabsprojekt mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Museum/Gourmet Bornholm med henblik på at integrere borgere og personale, som for nuværende er tilknyttet projektet Plantagen. Der vil på sigt også være mulighed for at samarbejde med andre relevante afdelinger og grupper, herunder fx Skovhjulper og Miljøpedeller.

Fællesskabsprojektet skal understøtte Gaardens oplevelsestilbud til gæster samt være en stimulerende og udviklende ramme for borgere tilknyttet kommunens center for Psykiatri og handicap samt center for Job, Uddannelse og Rekruttering.

Å

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Fællesskabsprojektet "Gaardens fællesskab" mellem Bornholms Museum/Gourmet Bornholm og Bornholms Regionskommune godkendes.

Å

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt, Sanne Friborg kan ikke medvirke.

Sagen sendes til kommentering i Handicaprådet.

Å

Å

Sagsfremstilling

Projektet "Gaardens fællesskab" handler om at bruge måltidet, maden, råvarerne, hånderne, det stedbundne, madoplevelsen, håndværket som løftestang for at stimulere til åget maddannelse og trivsel i både nye og gamle sociale fællesskaber "i det gode liv".

En del af disse oplevelser skal udvikles med og til de borgere, som indtil nu har deltaget i aktiviteterne på projektet Plantagen.

Å

Fondsstøtte forventes

Fondsstøtten skal desuden bruges til at etablere både fysiske formidlingsrum samt personale-, administrations- og produktionsbygninger på gården i et samlet koncept, som tager højde for alle gårdens brugere.

Gaarden som en attraktive ramme

Gaarden er i forvejen arbejdsplads for 8 borgere i skÅ¥ne/flexjob, Bornholms Museum for yderligere 11 borgere og Bornholms Kunstmuseum for 3 borgere. Hertil kommer en god hÅ¥ndfuld i praktik.

Gaardens jorde og bygninger er kommunale, bortset fra Madkulturhuset, som Bornholms Museum ejer. Gaardens i alt 25 hektar med grÅ¥nt kontorfÅ¥llesskab, Skafferiet, stubmÅ¥lle, MelstedgÅ¥rd, bÅ¥lplads, Madkulturhus samt dyrehold, marker, pryd-, urte- og kÅ¥kkenhave danner tilsammen en interessant rÅ¥kke af opgaver, som spÅ¥nder fra rolig fordybelse til aktiv formidling.

â€Gaardens fÅ¥llesskabâ€ tager sÅ¥ledes udgangspunkt i stÅ¥rke samarbejder med isÅ¥r Bornholms Regionskommunes afdelinger og centre, som arbejder med mennesker og fÅ¥llesskaber, som i udgangspunktet har brug og behov for stÅ¥rke rammer, fleksible processer, omsorg og forstÅ¥else.

Det kan fx vÅ¥re borgere med psykiske lidelser eller borgere med fysisk funktionsnedsÅ¥ttelse. Disse brugere bliver en del af det samme fÅ¥llesskab, som de mere selvhjulpne borgere, der tager del i Gaardens aktiviteter.

Bevare et tilbud i en ny inspirerende og attraktiv ramme

Center for Psykiatri og Handicap ser det som en spÅ¥ndende mulighed for at udvikle og bevare Plantagens nuvÅ¥rende aktiviteter i et andet regi.

Plantagen fungerer i dag i lejede bygninger og pÅ¥ lejet jord. Der vil inden for de kommende Å¥r vÅ¥re et behov for renovering af de eksisterende bygningerne, da disse ikke er tidssvarende i forhold til at sikre et optimalt fysisk arbejdsmiljÅ¥. Derudover er Plantagen indtÅ¥gtsdrevet via en samarbejdsaftale med Center for Job, Uddannelse og Rekruttering. Der har gennem de seneste Å¥r vÅ¥ret et fald i antallet af visiterede borgere, hvilket gÅ¥r det vanskeligt at opretholde et Å¥konomisk rentabelt tilbud i Plantagen.

Ny lovgivning og reduceret statsrefusion forventes at medfÅ¥re et yderligere fald i antallet af visiterede borgere i 2023 og Å¥rene derefter, hvilket under alle omstÅ¥ndigheder medfÅ¥rer et behov for ny beslutning om fremtiden for Plantagen.

Der vil skulle ske en tilpasning af de nuvÅ¥rende aktiviteter/tilbud i Plantagen til den nye ramme i â€Gaardens fÅ¥llesskabâ€. Men det forventes at en meget stor del af Plantagens aktiviteter kan overflyttes til de nye rammer, hvilket inkluderer bÅ¥de borgere og medarbejdere. Hvordan og meget mere vil fÅ¥rst blive endelig afklaret i den nÅ¥ste fase.

Den forventede proces

Februar 2023: Orientering i EBBU samt godkendelse i SSU

Marts 2023: Genoptaget dialog med de relevante nationale fonde pÅ¥ baggrund af politisk beslutning

April: 2023: AnsÅ¥gning til de relevante fonde â€ herunder detaljeret planlÅ¥gning med Plantagen

September â€ oktober 2023: Forventet svar fra fonde

Oktober 2023: Projektets indholdsdel (etablering af fÅ¥llesskab) igangsÅ¥ttes

November 2023: Midlertidige rammer for flytning etableres

Januar 2024: Plantagen flytter til gaarden. Herefter byggeproces med blik pÅ¥ at etablere personalerum, administration m.m.

Januar 2025: Nye bygninger er etableret

December 2026: Projektet afsluttes og der overgÅ¥s til almindelig drift.

Å

Å¥konomiske konsekvenser

Bornholms Museum/Gourmet Bornholm varetager fondsansÅ¥gningerne til relevante fonde. I alt forventes ansÅ¥ges om ca. 14 mio. kr.

Samlet projektperiode: Ultimo 2023 â€ 31. december 2026. Projektperioden omfatter ansÅ¥gnings- og etableringsperioden. Derefter overgÅ¥r projektet til ny drift.

Plantagen som tilbud og dets medarbejdere vil organisatorisk fortsat hÅ¥re under Center for Psykiatri og Handicap.

Der indgår en driftsaftale mellem Gaarden/Bornholms Museum, Center for Psykiatri og Handicap samt Center for Job, Uddannelse og Rekruttering som fastsætter de konkrete vilkår for den daglige drift.

Å

Bilag

Notat fra Jacob Bjerring-Hansen og Mikkel Bach-Jensen vedr. fællesskabsprojekt

Punkt 3: Ændring af budgetforslag 2023 - Reduktion i klippekort på plejecentre

22/30044

Beslutning i Handicaprådet den 16-01-2023

Handicaprådet anbefaler ændringen til 1 klip á 46 minutter hver anden uge.

Handicaprådet ønsker at klippene udnyttes fuldt ud og at ordningen gøres kendt for brugerne, således at brugerne forstår ordningen.

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budgettet for 2023 blev det besluttet at klippekort på plejecentre reduceres fra 30 min. hver uge til 30 min. 40 gange årligt. Dette ønskes nu ændret til 1 klip á 45 min. hver anden uge.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Anbefales.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- a) At klippekortsydelsen fremover leveres som 1 klip á 45 min hver anden uge.
- b) At sagen sendes til orientering til Handicaprådet og Ældrerådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 09-01-2023

- a) Udvalget anbefaler at kommunalbestyrelsen udsætter punktet indtil der foreligger høringssvar fra Handicaprådet og Ældrerådet.
- b) Sagen sendes til høring i Handicaprådet og Ældrerådet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-01-2023

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 26-01-2023

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 16-01-2023

Handicaprådet anbefaler ændringen til 1 klip á 46 minutter hver anden uge.

Handicaprådet ønsker at klippene udnyttes fuldt ud og at ordningen gøres kendt for brugerne, således at brugerne forstår ordningen.

Beslutning Ældrerådet den 17-01-2023

Med ændringen til 46 min. hver anden uge, mangler der kun 4 min. pr.år. Dette gør ikke den store forskel, hvis beboerne vel at mærke får de minutter de har ret til og brug for.

Det er BRK's ansvar, at klippekortsordningen er kendt af beboere og pårørende.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til kommunalbestyrelsen,

- At klippekortsydelsen fremover leveres som 1 klip á 46 minutter hver anden uge.

Sagsfremstilling

Beboerne på øens plejecentre og -hjem er tildelt klippekortsydelse til brug for selvvalgte aktiviteter. I forbindelse med budget 2023 blev der vedtaget en besparelse på 500.000 kr. på ordningen. Forslag SSU-32.

I forbindelse med at beslutningen om 40 gange årligt skulle udmøntes, har det vist sig u hensigtsmæssigt at planlægge med 40 gange. Der er derfor nu et forslag om at ændre det vedtagne budget til at beboerne får ydelsen hver anden uge hele året rundt, men nu med 45 minutter pr. gang. Øvrige retningslinjer for klippekortsydelse ændres ikke.

Det oprindelige forslag lød: *"Alle beboere i plejeboligområdet har siden 2018 været tildelt klippekort af 30 min varighed hver uge. Klippekortet kan bruges efter borgerens eget ønske til aktiviteter, der ligger udenfor indsats i kvalitetsstandard. Forslaget indebærer, at der bevilliges klippekort á 30 minutter 40 gange om året"*.

Det nye forslag lyder: *Alle beboere i plejeboligområdet har siden 2018 været tildelt klippekort af 30 min varighed hver uge. Klippekortet kan bruges efter borgerens eget ønske til aktiviteter, der ligger udenfor indsats i kvalitetsstandard. Forslaget indebærer, at der bevilliges klippekort á 45 minutter hver anden uge."*

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling til ØKU 18.1.2022

Beregningsen for klippekortsydelsen er oprindeligt sat til 1200 minutter pr. år, udmøntet med 45 minutter, hver anden uge. Det giver 30 minutter årligt, som ikke er planlagt. For at sikre, at timerne bruges til formålet ønskes klippekortsydelsen ændret til 46 minutter hver anden uge. Det giver ikke de fulde 1200 årlige minutter, som er forudsætningen i budgettet for 2023, men erfaringen er, at aktiviteten ikke altid stopper på minuttallet, og man ikke af den grund afbryder aktiviteten. Der vil også kunne være aktiviteter, som stopper før. Hvis der er tid til overs i ordningen, vil der blive udbudt klippekorttydelser til beboere, som har behov for det.

Punkt 4: Status på proces vedr. omorganisering i Center for Ældre

23/998

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Der gives en mundtlig orientering til Social- og Sundhedsudvalget om status på processen vedr. den forestående omorganisering i Center for Ældre.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Der er igangsat en proces for omorganisering af ældreområdet, og Social- og Sundhedsudvalget vil blive løbende orienteret mundtligt eller skriftligt på udvalgets møder i projektperioden.

På mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 27. februar 2023 vil der blive givet en mundtlig orientering.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Punkt 5: Redegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejecentre og -hjem på ældreområdet 2022

23/3670

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Center for Ældre har udarbejdet en årlig redegørelse for udførte tilsyn med kommunens plejehjem og -centre samt Rehabilitering Sønderbo. Redegørelsen er til orientering for Social- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- at redegørelsen sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses og pligt til at føre tilsyn med kommunens plejecentre og -hjem. Der gennemføres derfor ét årligt uanmeldt tilsyn på kommunens plejecentre og -hjem samt rehabilitering Sønderbo. Tilsynet udføres af medarbejdere fra Center for Ældre.

Tilsynet er metodemæssigt en kombination af observationer og dialog med udgangspunkt i en standardguide. Der tales således med ledelsen, medarbejdere, beboer og pårørende. Selvom tilsynsbesøget kan ses som kontrol, er det altid dialogbaseret med fokus på kvalitetsudvikling og med et læringsperspektiv for øje.

Normalt er tilsynene fordelt på hele året. I 2022 har det af ressourcemæssige hensyn kun været muligt at gennemføre tilsynene i periode ultimo september - medio december. Det har betydet, at Social- og Sundhedsudvalget ikke har fået forelagt hver enkelt tilsynsrapport, men denne gang får forelagt rapporterne i den samlede redegørelse. For 2023 er det planen, at tilsynsbesøgene igen fordeles ud over året, og at rapporterne forelægges kvartalsvis.

Tilsynet har konkluderet følgende fra tilsynene i 2022:

Når det kommer til opfølgning på det kommunale tilsyns anbefalinger, finder Tilsynet, at der generelt på ledelsesplan arbejdes med at følge op på de givne anbefalinger, men Tilsynet finder også, at tiltagene ikke er implementeret i bund, idet Tilsynet ved nærmere gennemgang af de problemstillinger, som der er givet anbefaling omkring, ikke i alle tilfælde ses at være rettet op. Der tages derfor initiativ til med centerets ledelse at få sikret opfølgning på anbefalingerne.

Vedr. personalesituationen er det Tilsynets vurdering, at der generelt ikke er rekrutteringsproblemer på plejeboligområdet, men også, at personalesituationen er god fordi man flere steder har ansat ufaglærte medarbejdere. Tilsynet bemærker sig, at det oplyses, at nye medarbejdere bliver introduceret til deres opgaver.

Til trods for, hvad man kan betegne som et generelt højt sygefravær, så har medarbejderne givet udtryk for, at man klarer dagligdagen. Der er de nødvendige faglige kompetencer, og man gør brug af kompetencebrev i de situationer, hvor det er nødvendigt.

Det er Tilsynets samlede konklusion på hverdagen på plejecentret og borgernes trivsel og relationer, at der generelt er fokus på en værdig tilværelse på plejecentrene, herunder på trivsel og aktiviteter. Det er også Tilsynets opfattelse, at der skal mere fokus på at lave aftaler og levere klippekortsydelse til beboerne.

Når det kommer til emnet samarbejde og kommunikation internt og eksternt, er det Tilsynets konklusion, at der generelt er et godt samarbejde på plejecentrene både internt og eksternt. Der er enkelte steder udfordringer med samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere. Der er tiltro i Tilsynet til, at der er fokus på problemområderne, og at disse søges løst. Det vil der blive fulgt op på i næste års tilsyn. Tilsynet bemærker, at der generelt er et godt samarbejde med pårørende, og hvis der er udfordringer, så bliver disse altid løst.

Tilsynets samlede konklusion for beboernes selvbestemmelse/medbestemmelse er, at plejecentrene og -hjemmet har nedsatte Beboer- og Familieråd. Undtaget herfra er Plejecenter Nylars og Rehabilitering Sønderbo. På Nylars har det ikke været muligt at få beboerne til at engagere sig, men det er aftalte, at der i stedet holdes beboermøder, hvor indflydelsen på fællesskabet kan drøftes. Rehabilitering Sønderbo er ikke et plejecenter/-hjem, hvorfor stedet ikke er omfattet af retningslinjerne om Beboer- og Familieråd.

Det er meget forskelligt de enkelte steder, hvor godt Beboer- og Familierådet fungerer, og Tilsynet opfordrer til, at der kommer større fokus på inddragelsen af beboere og deres pårørende via dette forum.

Tilsynet konstaterer ligeledes, at der er stort fokus på beboernes selvbestemmelse i hverdagen, hvilket beboerne også har givet udtryk for. Der er et hængeparti omkring at få implementeret retningslinjerne for at indhente beboernes ønsker for den sidste tid, hvilket Tilsynet forventer er sket, når næste års tilsyn gennemføres.

Det er Tilsynets konklusion, at der generelt er et godt samarbejde med de pårørende. Dog kan Tilsynet konstatere, at heller ikke de pårørende har hørt om klippekortsordningen. Der er givet flere anbefalinger i forhold til at udbrede kendskabet til ordningen. Ud fra samtalerne kan Tilsynet også konkludere, at der er størst udfordring i pårørendesamarbejdet de steder, hvor der har været skiftende ledelse. Der bør fremover være opmærksomhed på denne problemstilling.

Tilsynet har givet anledning til at udtale, at

- beboerne får den hjælp, som de har ret til og er visiteret til efter serviceloven og kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder for ydelser i plejeboliger på ældreområdet, og udgangspunktet er den enkeltes behov og ønsker
- beboerne oplever, at de får den hjælp, som de har brug for
- der er kommet gang i aktiviteter alle steder efter en Coronaperiode, hvor aktivitetsniveauet var lavt eller ikke eksisterende
- beboerne oplever at de har høj grad af selvbestemmelse, hvilket også er de pårørendes opfattelse
- samarbejdet med de pårørende er godt, men også at det er udfordret de steder, hvor der ikke er kontinuitet i ledelsen
- at der stadig er udfordringer med dokumentationen, men også at der er sat initiativer i gang til at afhjælpe situationen
- at der stadig er udfordringer med kendskab til og levering af klippekortsydelsen til beboerne

Fokusområder for 2023

Tilsynets vil, foruden at have fokus på den hjælp beboerne er visiteret til og har ret til, beboernes retssikkerhed og aktiviteter også have særlig fokus på dokumentation og klippekort.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Tilsynsredegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejehjem og plejecentre 2022

Tilsynsrapport 2022 Nørremøllecenteret

Tilsynsrapport 2022 Blommelunden og Rosenlunden Lunden 2

Tilsynsrapport 2022 Paradisvej 11 og Kirsebærlunden Lunden 1

Tilsynsrapport 2022 Aabo

Tilsynsrapport 2022 Nylars

Tilsynsrapport 2022 Sønderbo

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken CD (1)

Tilsynsrapport 2022 Toftegården (1)

Tilsynsrapport Snorrebakken AB - 2022 (1)

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken EF

Klippebo 2022 Tilsynsrapport

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken GH+IJ

Punkt 6: Revidering af kvalitetsstandard og årsrapport 2022 for forebyggende hjemmebesøg

23/3845

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Årsrapporten 2022 for forebyggende hjemmebesøg viser, at stigningen i andelen af ældre bornholmske borgere giver udfordringer med muligheden for at leve op til den gældende kvalitetstandard for forebyggende hjemmebesøg. Administrationen har derfor udarbejdet tre mulige scenarier, som Social- og Sundhedsudvalget opfordres til at drøfte og vælge imellem.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Social- og Sundhedsudvalget beslutter scenarie 1: Ændring af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Social- og Sundhedsudvalget beslutter scenarie 2.

Sagsfremstilling

Årsrapport 2022

Årsrapport 2022 for de forebyggende hjemmebesøg er udarbejdet af seniorrådgiverne i Bornholms Regionskommune, som udfører de forebyggende hjemmebesøg. Årsrapporten giver en status på det foregående år og peger på udfordringer og fokusområder for de kommende år. I 2022 udførte seniorrådgiverne tilsammen 936 forebyggende hjemmebesøg.

I 2022 har det for første gang ikke været muligt for seniorrådgiverne at tilbyde alle borgere inden for målgruppen et forebyggende hjemmebesøg i henhold til kvalitetsstandard. Ved udgangen af 2022 manglede ca. 100 borgere på 80 år et brev med en dato for et forebyggende hjemmebesøg.

Målgruppen for forebyggende hjemmebesøg er borgere fra 65 år og op. Der tages bl.a. højde for borgere i sårbare situationer, herunder om borgeren bor alene eller er gift. Sårbare borgere i alderen 65-79 år bliver tilbudt et forebyggende hjemmebesøg. Andre borgere bliver tilbudt et forebyggende hjemmebesøg det år, hvor de fylder 80 år. De 80-årige modtager et brev med en dato for det forebyggende hjemmebesøg, og denne gruppe fylder derfor ressourcemæssigt meget i seniorrådgivernes samlede arbejde.

Andelen af ældre borgere stiger på Bornholm – ligesom i resten af Danmark. I årsrapporten 2022 bliver det fremhævet, at målgruppen for forebyggende hjemmebesøg er steget fra ca. 5000 borgere i 2021 til ca. 5550 borgere i 2022. Altså en stigning på ca. 550 borgere på ét år.

Nedenfor ses udviklingen for en femårig periode i antallet af bornholmske borgere, som fylder 80 år. Prognosen fra december 2022 viser, at der i 2025 vil være 280 flere borgere, som fylder 80 år sammenlignet med året 2021. Seniorrådgivernes samlede ressourceforbrug på borgere, som fylder 80 år, vil derfor fortsat stige de kommende år.

Årstal Antal borgere på Bornholm, som fylder 80 år

2021	308
2022	407
2023	419
2024	508
2025	588

Forebyggende hjemmebesøg

Forebyggende hjemmebesøg kan medvirke til, at borgerne udsætter deres behov for bl.a. kommunal hjælp. Forebyggende hjemmebesøg tager udgangspunkt i den enkelte borgers behov med små indsatser som vejledning i kost og vitamintilskud, træning/ hjemmetræning og motionstilbud, et lille skub til at komme til læge, iværksætte inkontinensudredning, informerer om foreningsliv og sociale arrangementer, henvendelse til brobygger, vejlede om hjælpemidler og forbrugsgoder m.m.

Formålet med et forebyggende hjemmebesøg er overordnet at bidrage til øget tryghed, trivsel og sundhed hos borgeren ved at:

- understøtte den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre borgere ved at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder, der kan bidrage til at forebygge eller løse eventuelle problemer, inden de udvikler sig og understøtte borgeren i at udnytte egne ressourcer bedst muligt.
- skabe tryghed og trivsel for borgere i målgruppen og med vejledning/rådgivning hjælpe borgeren med tiltag, der kan forlænge en tilværelse med trivsel og uafhængighed og dermed følelsen af at være herre i eget liv længst muligt.

Tre scenarier som løsningsforslag for at kunne leve op til kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Administrationen har på baggrund af udfordringer med at leve op til den gældende kvalitetstandard for forebyggende hjemmebesøg udarbejdet tre scenarier som løsningsforslag. Scenarierne beskriver konsekvenserne ved hver enkelt valg.

Scenarie 1: Ændring af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

I henhold til bekendtgørelsen til Servicelovens § 79 a skal kvalitetsstandarden for forebyggende hjemmebesøg revideres mindst én gang årligt. Kvalitetsstandarden skal indeholde en beskrivelse af formålet og indholdet i et forebyggende hjemmebesøg. Herudover skal kvalitetsstandarden indeholde en beskrivelse af, hvordan kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen, herunder beskrive eventuelle andre former for forebyggende indsatser, der tilbydes som alternativer til det individuelle besøg.

Følgende indholdsmæssige ændringer er administrationens forslag til den reviderede kvalitetsstandard:

- Borgere, der fylder 80 år, vil ikke længere modtage et brev med en dato om et forebyggende hjemmebesøg.
- Enlige borgere, der fylder 82 år, vil modtage et brev med en dato om et forebyggende hjemmebesøg.

- Enlige borgere vil yderligere modtage et tilbudsbrev om muligheden for at kontakte en seniorrådgiver og aftale et forebyggende hjemmebesøg det år, borgeren fylder 80, 83 og 84 år.
- Gifte borgere, der fylder 85 år, vil modtage et brev med en dato om et forebyggende hjemmebesøg.
- Gifte borgere vil yderligere modtage et tilbudsbrev om muligheden for at kontakte en seniorrådgiver og aftale et forebyggende hjemmebesøg det år, borgeren fylder 80, 82, 83 og 84 år.

Ved at udskyde tilbuddet med en dato om et forebyggende hjemmebesøg til 82 år for enlige og 85 år for ægtepar pålægger man den enkelte borger at være mere opsøgende end tidligere gældende for aldersgruppen 80-85-årige. Konsekvensen for borgeren, hvor den enlige eller et ægtepar er ramt af sygdom eller af andre årsager ikke har overskud til at kontakte en seniorrådgiver, kan blive, at borgeren ikke selv får taget initiativ til et besøg. Derved får borgeren ikke en forebyggende og sundhedsfremmende samtale med vejledning/rådgivning, som er med til at skabe tryghed og støtte i en svær og stresset situation.

Uagtet om ændringsforslagene til en revideret kvalitetsstandard vælges som løsningsforslag, skal kvalitetsstandarderne sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet som en del af den årlige revidering af kvalitetsstandarderne.

Scenarie 2: Opnormere med en seniorrådgiver svarende til 32 timer/ugen

Ved valg af følgende scenarie skal Social- og Sundhedsudvalget oversende forslaget til budget 2024.

På nuværende tidspunkt er der ansat tre seniorrådgivere til at foretage forebyggende hjemmebesøg. De tre seniorrådgivere er ansat til at udføre forebyggende hjemmebesøg med følgende antal timer om ugen:

- 1 x 37 timer
- 1 x 32 timer
- 1 x 24 timer

Tilsammen udfører de tre seniorrådgivere ca. 900 forebyggende hjemmebesøg om året. Ud fra prognosen om bornholmske borgere, som fylder 80 år frem mod 2025, er det administrationens vurdering, at der skal ansættes en seniorrådgiver på 32 timer om ugen for at kunne leve op til kvalitetsstandarderne i dens nuværende form.

Ansættelse af en seniorrådgiver på 32 timer vil årligt koste ca. 530.000 kr. Dette dækker over:

- Løn inkl. pension
- Arbejdsplads inkl. computer, telefoni og print
- Bil til tjenestebrug
- Kompetenceudvikling

Ved valg af dette løsningsforslag vil det være muligt at tilbyde samme høje kvalitet i de forebyggende hjemmebesøg uden at ændre i kvalitetsstandarderne.

Scenarie 3: omprioritering inden for Center for Sundhed og Forebyggelses egen økonomiske ramme

Ved valg af dette løsningsforslag skal Center for Sundhed og Forebyggelse finde økonomiske midler til at løse udfordringen inden for centerets egen økonomiske ramme. Drøftelser om eventuelle muligheder for at omprioritere inden for centerets egne områder vil foregå i Center for Sundhed og Forebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser afhænger af valg af scenarie.

Bilag

Årsrapport forebyggende hjemmebesøg 2022

Gældende kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Forslag til revideret kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Forslag til revideret kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg - læsbar udgave

Punkt 7: Tilrettelæggelse af dagcentrets åbningstider i juli måned

23/3188

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af dagcentret og godkender eller afviser større ændringsforslag til tilbuddets omfang, herunder åbningstider. På baggrund af udfordringer med at opretholde kvaliteten i tilbuddet hen over sommeren anbefaler administrationen, at dagcentret fremadrettet holder lukket i to uger i juli måned.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At Social- og Sundhedsudvalget godkender anbefalingen om at lukke kommunens dagcenter i to uger i juli måned, og at borgerne, som er visiteret til dagcentret, orienteres herom.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Ifølge serviceloven § 84, stk. 1 skal kommunalbestyrelsen tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Dette tilbyder Bornholms Regionskommune i form af et dagcenter fordelt på to lokationer i Rønne og i Nexø – også kaldet øens aktivitetscentre. Ydermere benytter fysiske, psykiske og socialt sårbare borgere, som bl.a. har behov for at komme hjemmefra, ligeledes dagcentret i henhold til serviceloven § 79.

Sommerferieperioden

Administrationen anbefaler, at dagcentret fremover kan lukke dagcentrets tilbud to uger årligt placeret i juli måned. Disse to uger kan fremover placeres, så det giver mest mening for borgere, som bruger dagcentret samt medarbejderne på dagcentret. Dagcentret modtager f.eks. besked fra borgere om pause fra dagcentret i sommerperioden, og dagcentret vil kunne tilrettelægge åbningstider mest hensigtsmæssigt efter dette.

Dagcentret holder for nuværende åbent alle hverdage året rundt. Dagcentret har dog oplevet hen over flere somre, at det er en udfordring at opretholde den fornødne kvalitet i dagcentertilbuddet, når dagcentrets medarbejdere afvikler sommerferie. Færre ressourcer hen over sommeren har betydet en forringelse i muligheden for at tilbyde borgerne tilpassede aktiviteter på dagcentret.

Yderligere har dagcentret været udfordret på, at det ikke har været muligt at skaffe nok kvalificeret arbejdskraft i sommerferien i form af vikarer. En lukning i to uger i juli måned vil derfor betyde, at alt personale kan afvikle ferie på én gang. I de øvrige uger vil dagcentret kunne levere den forventede kvalitet jf. kvalitetsstandard for dag- og aktivitetscenter på ældreområdet, som de visiterede borgere skal modtage. Det vil hermed være muligt at tilrettelægge den resterende sommerferieperiode med tilstrækkeligt personale, hvor der ligeledes skal tages højde for sygefravær.

Praksis i andre kommuner

Da det er op til de enkelte kommunalbestyrelser at definere omfanget af det lovbestemte tilbud, er det ligeledes Social- og Sundhedsudvalgets beslutning at foretage valget om at lukke dagcentret i to uger i juli måned. Administrationen er

bekendt med andre kommuner, som holder deres dagcentre lukkede i løbet af året. Der er ligeledes ingen lovmæssige hindringer for at dagcentret kan holde lukket i to uger i juli.

Orientering til borgerne

Hvis Social- og Sundhedsudvalget godkender anbefalingen om at lukke dagcentret i to uger i juli måned, vil Ældrerådet, Handicaprådet samt Udsatterådet blive orienteret om beslutningen. Herudover vil det fremgå af kommunens hjemmeside, hvilke uger dagcentret holder lukket. Ligeledes vil personalet på dagcentret informere visiterede borgere og pårørende om de lukkede uger og uddele informationsbreve til brugerne af dagcentret.

Da alle medarbejdere på dagcentret vil blive berørt af to fastlagte ferieuger i juli måned, er personalegruppen på dagcentret inddraget i overvejelserne. Personalegruppen er overvejende positive over for anbefalingen. Hvis fagudvalget beslutter at lukke dagcentret i to uger i juli måned, vil der ydermere blive givet en orientering herom på CenterMED i Center for Sundhed og Forebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Kvalitetsstandard for dag- og aktivitetscenter på ældreområdet

Punkt 8: Orientering om 4 dages arbejdsuge og fri hver 3. weekend.

23/3572

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget har ønsket en orientering om, hvordan det vil se ud, hvis Ældreplejen i Center for Ældre indfører 4 dages arbejdsuge og arbejde hver 3. weekend. Det ønskes samtidig belyst, hvor mange medarbejdere, der skal til og hvad det koster.

Indstilling

Servicedirektøren indstiller,

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

For at belyse udvalgets forespørgsel har vi taget udgangspunkt i et tilfældigt hjemmeplejeteam, kaldet X.

I team X er der 33 ansatte, 23 i dagvagt og 10 i aftenvagt. Heraf er de 9 medarbejdere på fuld tid og resten varierer i timetal fra 12 til 34 timer. De 12 timer tilhører medarbejdere med flexjob. I team X er der behov for at have 12 ruter i dagvagt på hverdage, 9 ruter i dagvagt i weekenden og 5 ruter alle dage i aftenvagt.

En inødekommelse af en 4 dages arbejdsuge, med weekendarbejde hver 3. weekend, vil betyde, at det er nødvendigt, i en 37 timers stilling, at indføre 10 timers vagter. I forhold til overenskomst med FOA, er det tilladt at planlægge op til 10 timers vagt pr. dag. Såfremt der ønskes længere vagter kræver det indgåelse af lokal aftale med FOA.

Der vil i team X mangle 3 - 4 medarbejdere til at dække weekendvagter i dagvagt, såfremt alle er planlagt til at arbejde hver 3. weekend. I aftenvagt drejer det sig om én medarbejder hver weekend.

I henhold til ønsket om, at Center for Ældre primært ansætter medarbejdere på 37 timer vil dette betyde at teamets årsværk skal øges med 4 medarbejdere pr. team.

Såfremt ovenstående ikke er muligt vil alternativet være, at der skal ansættes flere timeaflødere, eller månedlige ansatte med lavt timeantal for at få dækket weekenderne. Det er erfaringen, at det er svært i dag at rekruttere timeaflødere, og borgerne vil opleve et større antal forskellige medarbejdere i hjemmet. Ved yderligere brug af ufaglærte stilles der ligeledes markant højere krav til ledere og medarbejdere om at sikre kvaliteten af de leverede besøg. Planlægningen i det enkelte team vanskeliggøres jo flere ufaglærte, der er på arbejde, idet der skal tages hensyn til den enkeltes kompetencer.

Med planlægning af 9 medarbejdere på fuld tid og øvrige medarbejdere med færre vagter af flere timers varighed (fra 6 – 8 timer) vil team X få et stort overskud af medarbejdere i tidsrummet fra klokken cirka 13.00 til 17.00 i forhold til den nuværende planlægning af besøg. I team X drejer det sig om cirka 8 medarbejdere for meget. Team X har oplyst, at selvom de samler dispenseringer, rengøringer, øger antallet af træninger (DigiRehab) og er opmærksomme på, om spidsbelastningsperioder kan fordeles, så vil det ikke være muligt at planlægge med nok borgerrelateret arbejde.

Muligheder

Der er mange interessante perspektiver i at se anderledes på vores vagtplanlægning i forhold til borgernes behov, således at borgernes ønsker i endnu højere grad kan efterkommes. Vi er i samarbejde med IT ved at se på mulighederne for at lave et læringsmiljø i vores elektroniske systemer, så vi i centret kan få mulighed for uforpligtende at udforske sammenhængen mellem borgers behov og vores planlægning.

Ved omlægning af vagter, som beskrevet ovenfor, rykkes der ved den klassiske opdeling i dag, aften og nattevagter. Der vil således også skulle ses på aftenvagtens og nattevagtens arbejdstider. Ved indførelse af 4 dages arbejdsuge er der mulighed for at flere medarbejdere kan hjælpe ved de særlige spidsbelastningsperioder kl. 20.00 – 23.00 samt kl. 6.00 – 9.00.

Betæneligheder

TR i team X melder tilbage at langt de fleste medarbejdere oplyser, at de finder 10 timers vagter for lange og ikke synes om dette. Dette vil sandsynligvis afskære mange fra at vælge et arbejde på fuld tid, og dette går imod vores fælles ambition om at tilbyde flest mulig medarbejdere fuld tid.

Der ses med bekymring på, om det bliver sværere at få dækket en vagt på 10 timer ved sygdom.

For den enkelte medarbejder kan det opleves som en stor indgriben i privatlivet.

Omlægningen af vagter er planlægningsmæssigt et tidskrævende arbejde.

Dertil har vi økonomiske betæneligheder vedrørende hjemmeplejens brugertidsprocent, som der redegøres for i nedenstående.

Center for Ældre har i 2022 og ind i 2023 arbejdet med at tilbyde og indføre weekendvagter hver 3. weekend i to udvalgte teams. Erfaringerne fra de to teams, fra både plejecentre og hjemmepleje viser, at det er få medarbejdere, der ønsker at arbejde hver 3. weekend. Tilbagemeldingerne viser, at den medfølgende lønnedgang (grundet det mistede weekendtillæg) er af en størrelse, der har betydning for valget. Dertil skal flere timer placeres på hverdage, og dette opleves som en belastning, når medarbejderen er vant til en fridag midt på ugen.

Økonomiske konsekvenser

Ansættelse af yderligere 4 medarbejdere på 37 timer fordelt på 2 social- og sundhedshjælpere og 2 social- og sundhedsassistenter vil i team X medføre en ekstra årlig udgift på 1,6 mio. kr.

For hjemmeplejen vil det samlet betyde en årlig ekstra udgift på 16 mio. kr. Overføres det tilsvarende regnestykke til plejeboligområdet, vil der være en ekstra udgift på 19,7 mio. kr.

Således vurderes den samlede årlige udgift ved indførelse af 4 dages arbejdsuge samt arbejde hver 3. weekend på plejeområdet i Ældre til i alt 35,7 mio. kr.

Beregningen er foretaget ud fra et overordnet skøn og baseret på et enkelt teams behov. Der er derfor usikkerheder forbundet med det endelige antal/beløb. Det forventes dog ikke at udgiften vil blive højere end det anslåede.

Vælger man i stedet at ansætte 4 ufaglærte medarbejdere pr. team til udelukkende at dække weekendarbejde, således at de ansættes med en ansættelsesbrøk på 20 timer pr. måned vil dette for Ældreområdet samlet set betyde en merudgift på 14,1 mio. kr.

I ovenstående beregninger er der ikke taget højde for udgifter til arbejdstidsbestemte tillæg og eventuel vikardækning ved fravær.

Særligt for hjemmeplejens område vil det overskud af medarbejdertid, som nævnes i afsnit 5 under observationspunkter, have betydning for Hjemmeplejens effektivitet og dermed timepris. Brugertidsprocent vil falde. For 2023 vurderes det til

at betyde, at der udover de 16 mio. kr. til ansættelse af de ekstra medarbejdere skal findes yderligere et sted mellem 2,5 – 2,8 mio. kr. alene på grund af dette overskud af medarbejdere.

Derudover vil den lavere BTP også have betydning for fritvalgsprisen, der vil stige og således også udgiften til den private leverandør.

Det bemærkes, at ovenstående er forsigtige beregninger, da planlægningen af borgers besøg er foranderlig og svær at regne sig til, så dette er bedste skøn.

Opsummering

Center for Ældre ser muligheder i at have et større fokus på en vagtplanlægning, der udfordrer den traditionelle opdeling i vagtlag, hvor en medarbejder typisk møder klokken 7.00, 15.00 eller 23.00.

Center for Ældre vil i et team starte med at få etableret et læringsmiljø i vores IT-system (Curaplan), hvor det er muligt at rykke rundt på borgerbesøg for nærmere at kunne bestemme behovet for antal ruter, når der er lavet om på vagternes længde og mødetider. På denne måde vil vi kunne udfordre vores syn på vores spidsbelastningsperioder og se om evt. færre medarbejdere, på arbejde i længere tid, vil kunne opfylde borgernes behov.

På et kommende CenterMED evalueres forsøget med at arbejde hver 3. weekend. Der skal også tages hensyn til denne evaluering. Der er igangsat afprøvning i forhold til selvplanlægning og medledelse i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse. Denne afprøvning kan få betydning for hvordan ressourcer planlægges og anvendes i teamet.

Med ovenstående taget i betragtning vil Center for Ældre løbende være i åben dialog på tværs af centeret om hvordan arbejdstider kan planlægges, så borgernes behov for hjælp bedst muligt tilgodeses samtidig med at vi fortsat arbejder med at være en attraktiv arbejdsplads.

Center for Ældre vil fortsat forfølge målet om at have flest mulige medarbejdere på fuld tid, vel vidende at flere på fuld tid betyder at dette besværliggør muligheden for at alle kan arbejde hver tredje weekend. Det er dog vores foreløbige erfaringer, at antallet af medarbejdere, der ønsker dette, kan indeholdes i nuværende planlægning.

Ændringer i arbejdstider vil ske indenfor rammerne af den nuværende brugertidsprocent, så vi fortsat har fokus på at have en effektiv hjemmepleje og en effektiv drift på plejecentrene.

Punkt 9: Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023

22/29789

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kvalitetsstandarderne for madservice har ikke været revideret siden 2014, og der er i mellemtiden kommet nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad.

Mad- og Rengøringservice har derfor et ønske om at få tilpasset kvalitetsstandarderne for madservice, så de følger de nye kostråd og retningslinjer for målrettet mad.

Der skal tages stilling til, om de reviderede kvalitetsstandarder kan godkendes, og om de skal til høring i Ældrerådet.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- kvalitetsstanderne for ”Frit valg af leverandør af madservice” og ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter” sendes i høring i Ældrerådet. Efter høring i ældrerådet, får udvalget sagen til endelig godkendelse.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt, idet udvalget også ønsker sagen sendt til høring i Handicaprådet

Beslutning Handicaprådet den 06-02-2023

Der skal være opmærksomhed på afbestillingsfristen, der omtales i bilagene, hvor det fremgår at der skal afbestilles 8 dage før. Det bør præciseres, at der er tale om hele afdelingens samlede bestilling.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt, med Handicaprådets bemærkning.

Beslutning bornholms Ældreråd den 15-02-2023

Tages til efterretning, idet der er gode varierede tilbud, både på plejehjem/ centre og til hjemmeboende ældre.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- At Social- og Sundhedsudvalget godkender kvalitetsstanderne for "Frit valg af leverandør af madservice" og "Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter". Afbestillingsfristen præciseres jævnfør Handicaprådets høringssvar.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommunes kvalitetsstandarder for "Frit valg leverandør af madservice", "Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger" og "Kvalitetsstandard for madservice til dagcentre" bør revideres. Standarderne er sidst revideret i 2014, og der er siden kommet både nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad. De nye kostråd samt retningslinjer for målrettet mad er derfor indarbejdet i de nye kvalitetsstandarder.

Der har tidligere været tre kvalitetsstandarder. Det anbefales, at to af standarderne skrives sammen, så der fremadrettet kun er to kvalitetsstandarder:

- "Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter", se bilag 1.
- "Kvalitetsstandard til Frit valg leverandør af Madservice", se bilag 2.

Der er gennem de sidste par år sket en udvikling i en mere målrettet indsats for at skabe en positiv udvikling i måltidsvanerne. Dette for at sikre en mere bæredygtig tilgang, en mere varieret kost og at få flere proteiner gennem bælgrugter. Derfor er de tidligere bilag med konkrete mængder af mad udgået af de nye kvalitetstandarder. Derved kan der laves mere målrettet mad til den enkelte borger og med udgangspunkt i årstidens udbud af bæredygtige råvarer. Den Nationale Kosthåndbog, der indeholder retningslinjer og anbefalinger for opsporing, kostformer, diæter og daskostforslag, er fortsat udgangspunktet for standarderne.

De nye kvalitetsstandarder har været til gennemsyn og godkendelse i Center for Ældre uden bemærkninger.

I 2014 var kvalitetsstandarderne ikke til høring i Ældrerådet, men Mad- og Rengøringservice anbefaler, at dette sker i forbindelse med denne godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1. Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter

Bilag 2. Kvalitetsstandard til Frit Valg leverandør af Madservice

Punkt 10: Gensidig orientering

Der blev orienteret om følgende:

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum 2023 den 11. og 12. maj 2023 i Aalborg Kongres og Kultur Center.

Punkt 11: Sager til høring

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At punkt 5. sendes i høring i Ældreråd og Handicapråd.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Punkt 2. sendes til kommentering i Bornholms Ældreråd.

Punkt 5. sendes i høring i Ældreråd og Handicapråd.